

A large, leafy tree stands on a grassy ridge in a misty landscape. The tree is the central focus, with its branches spreading out. The ground is covered in green grass, and the background is a hazy, misty landscape with more trees in the distance. The overall atmosphere is calm and serene.

DAW & DAW-Impuls

...over samenwerken en samen leren
in de Gelderse Vallei

DAW = Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

De DAW opgave

DAW brengt **samenwerking** tussen boeren, tuinders, waterbeheerders en overheden.

Zo kan **met keuzevrijheid, passend bij het gebied en bottom up voldoende, schoon en gezond water en een gezonde bodem** gerealiseerd worden.

Hiermee draagt de land- en tuinbouw bij aan de KRW en NAP doelstellingen en aan haar eigen **toekomstbestendigheid**.

Samen op weg naar schoon en voldoende water

Waterschappen

DOEL: Schoon en voldoende oppervlaktewater.

LTO

DOEL: Duurzame en gezonde agrarische sector.

Boeren

DOEL: Goed inkomen, waardering en duurzaam bedrijf.

Provincies

DOEL: Schoon grondwater en gezonde landbouw.

Ministeries

DOEL: Schoon en voldoende water, kringlooplandbouw & gezond voedsel.

DAW Speerpunten

Speerpunten

Waterkwaliteit

- Minder verlies nutriënten
- Minder verlies gewasbeschermingsmiddelen

Waterkwantiteit

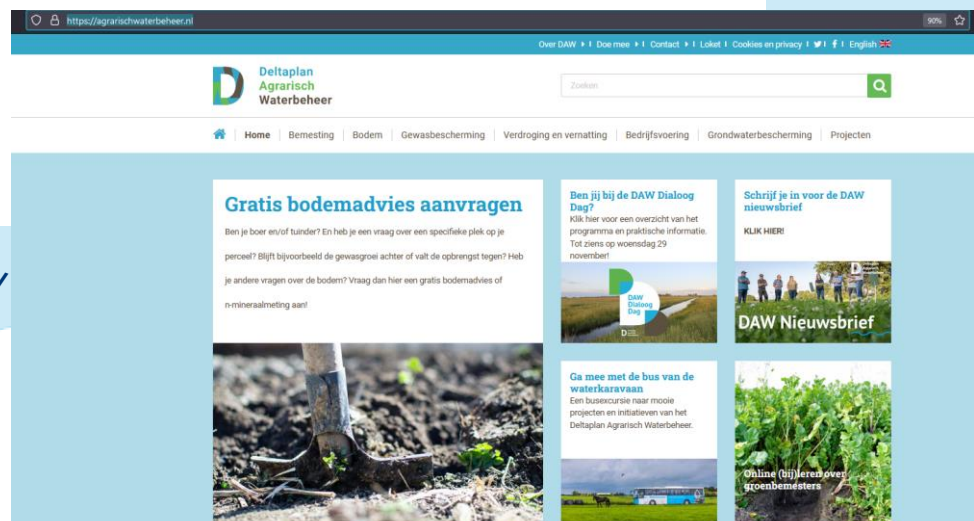
- Minder natschade
- Minder droogteschade
- Minder schade door verzilting of bodemdaling

Gezonde Bodem

- Verbeteren organische stofbeheer
- Verhogen bodem weerbaarheid

Bedrijfsresultaat

- Lagere kosten
- Hogere opbrengsten
- Imagowinst

DAW-Impuls – spelregels

Doel *stimuleren van versneld uitvoeren van deelprojecten met maatregelen die (agrarische) wateropgaven -beschreven in Gebiedsdocument Agrarische Wateropgave- verminderen*

- waterschap vraagt aan en is penvoerder
- waterschap draagt 50% co-financiering bij
- waterschap jaarlijks verantwoording naar I&W
- projecten uiterlijk 31-12-2027 uitgevoerd
- geen subsidie aanschaf machines > wel voor nemen organiseren samenwerking, nemen van fysieke maatregelen, uitvoering velddemo's, kennis delen, meten en monitoren

DAW-Impuls – #hoe dan

DAW = bovenwettelijke inspanning
samenwerken aan waterkwaliteit en -beschikbaarheid
LTO en waterschap trekken samen op in werkproces

Subsidieregeling I & W: 21 Milj

Vallei en Veluwe mag 904.000 EUR vragen
maar daartegenover 50% eigen co-financiering

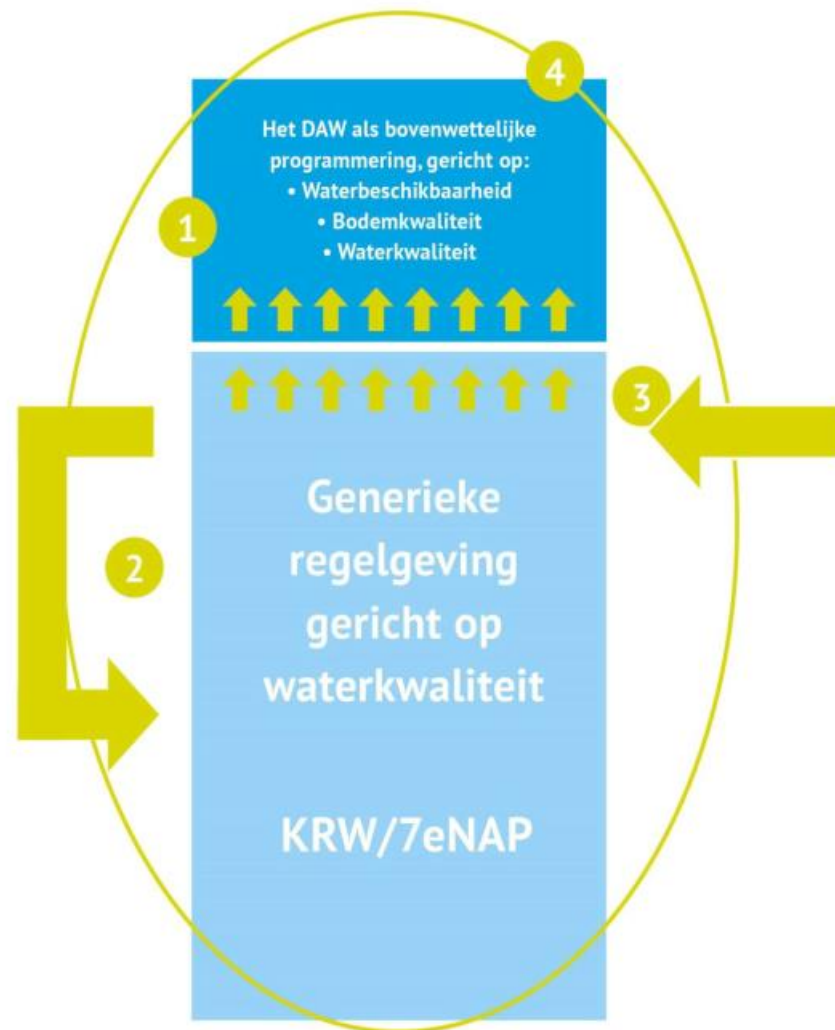
2023-2027: maximaal 3x indienen

eerste tranche 17 juli 2023 ism LTO en DAW-support
team, uitdaging voor 2024:

> opstarten 4 deelprojecten met LTO en begeleiding

Bovenwettelijk

- 1 Het DAW stuurt met een bovenwettelijke programmering 'vanaf het boerenerf' aan op samenwerking en gedragsverandering van boeren en haar partners op basis van vrijwilligheid.
- 2 Het DAW vormt hiermee een inspiratiebron en voorbeeldrol voor boeren en tuinders om hun wettelijke verplichtingen na te komen en draagt zo bij aan de KRW en NAP doelen.
- 3 Naarmate de KRW en 7e NAP meer verplichtende maatregelen opleggen, is er minder ruimte voor DAW maatregelen.
- 4 = agrarische bijdrage KRW

DAW Landelijk en Regionaal

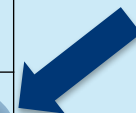
DAW-UP Vallei en Veluwe 2023 - 2027

vanuit DAW landelijk

Uitvoering	Onderdelen
DAW Kennisprogramma	Gratis Bodemadvies
	Gratis N-mineraalmetingen
	Onderzoekers de Boer op
	Online cursus
	DAW Demobedrijven
DAW Advies op Maat	Advies op Maat

in de Regio

Uitvoering	Onderdelen
Zoetwater Oost Nederland (ZON2)	Zoetwater Oost Nederland (ZON2)
	DAW Landbouwportaal
	DAW Gebiedsmakelaars
DAW Impuls 2023 projecten	Deelproject 1. Watersparen
	Deelproject 2. Boeren Beheren Beekdalen
	Deelproject 3. Toekomstbestendige Landbouw in GEUS
	Deelproject 4. Vooruit Boeren rond de Voorsterbeek

DAW Impuls 2024 - Deelprojecten
tweede tranche ?

DAW bodemteams

Deltaplans Agrarisch Waterbeheer

Zoeken

Home | Bemesting | Bodem | Gewasbescherming | Verdroging en vernatting | Bedrijfsvoering | Grondwaterbescherming | Projecten

Adviseurs beschikbaar voor een gratis bodemadvies

Hessel Marketing, Communicatie en onderzoek
"Duurzame bodemverbetering waarin een totaalstrategie wordt ingezet, van bodemleven stimuleren, bodemstructuur verbeteren en nutriënten."
Actief in: Boom- en fruitteelt
Specialisatie: Compost, Bodemverbetering, Organische meststoffen, Groenbemesterstengels, Demo's/onderzoeken voor testen nieuwe aanpak, Metingen penetrolloger voor verdichting en toepassing satellitebeelden voor biomassa

Groeikracht B.V.
"Van de ontwikkeling in bodemonalyses (voormalige BLGG) overgestapt naar de praktische advisering."
Actief in: Melkveehouderij
Specialisatie: Praktische advisering van bodem tot bek

Dijksten Management Support
"Het behulp van analyses en toepasbare technieken, werken naar een duurzame, weerbare bodem. Zo werk je naar een toekomstgericht, vooruitstrevend bedrijf die past binnen de kringloopvisie."
Actief in: Melkveehouderij
Specialisatie: Bodemkwaliteit, Duurzaam bodembeheer, Kringlooplandbouw, Reduceren stikstofemissie, Reductie broeikasgassen, Koolstofopslag en hergebruik nutriënten, Natuurinclusieve landbouw, Kruidenrijk grasland, Persoonlijke ontwikkeling

Meuffels Agro, Research & Consultancy
"Praktische kennis van chemische en fysieke bodemprocessen, kennis van de interactie tussen bodem en gewas."
Actief in: Akkerbouw
Specialisatie: Bodem, Bemesting, Teelt, Mechanisatie

Notenteelt.com
"Afgestuurd bodemkundige, dicke bodem, 10 jaar werkervaring BLGG Oosterschelde, bodemgeschiktheidbeoordeling."
Actief in: Akkerbouw, Melkveehouderij, Boom- en fruitteelt, Agroforestry
Specialisatie: Bodemkunde, Notenteelt, Bodemvruchtbaarheid

Zelfstandig adviseur + WUR
"Passende regionale of bedrijfsrijen doelen vertalen naar het eef met als doel een win-winst situatie creëren voor de grondgebruiker en haar omgeving, daar krijg ik energie van!"
Actief in: Melkveehouderij
Specialisatie: Kringlooplandbouw, Klimaatadaptatie en mitigatie, Natuurinclusieve landbouw

Grow4-Agro BV
"Het opstellen van bemestingsplannen op perceleniveau en per teelt. Daarbij kijkt naar de toestand van de bodem en de behoefte van het gewas."
Actief in: Boom- en fruitteelt
Specialisatie: Bemestingspecialist voor de boomkwekerij, zowel op zand- als op kleigrond

LTO Noord
"De bodem als basis, maar wel circulaar bekeken over het gehele bedrijf. Wat wil de ondernemer, wat kan de grond, welke maatregelen passen daarbij. De bodem en het bedrijf in balans."
Actief in: Melkveehouderij, Boom- en fruitteelt
Specialisatie: Natuurinclusieve landbouw, Agroforestry, Notenteelt

3x gratis adviesgesprek

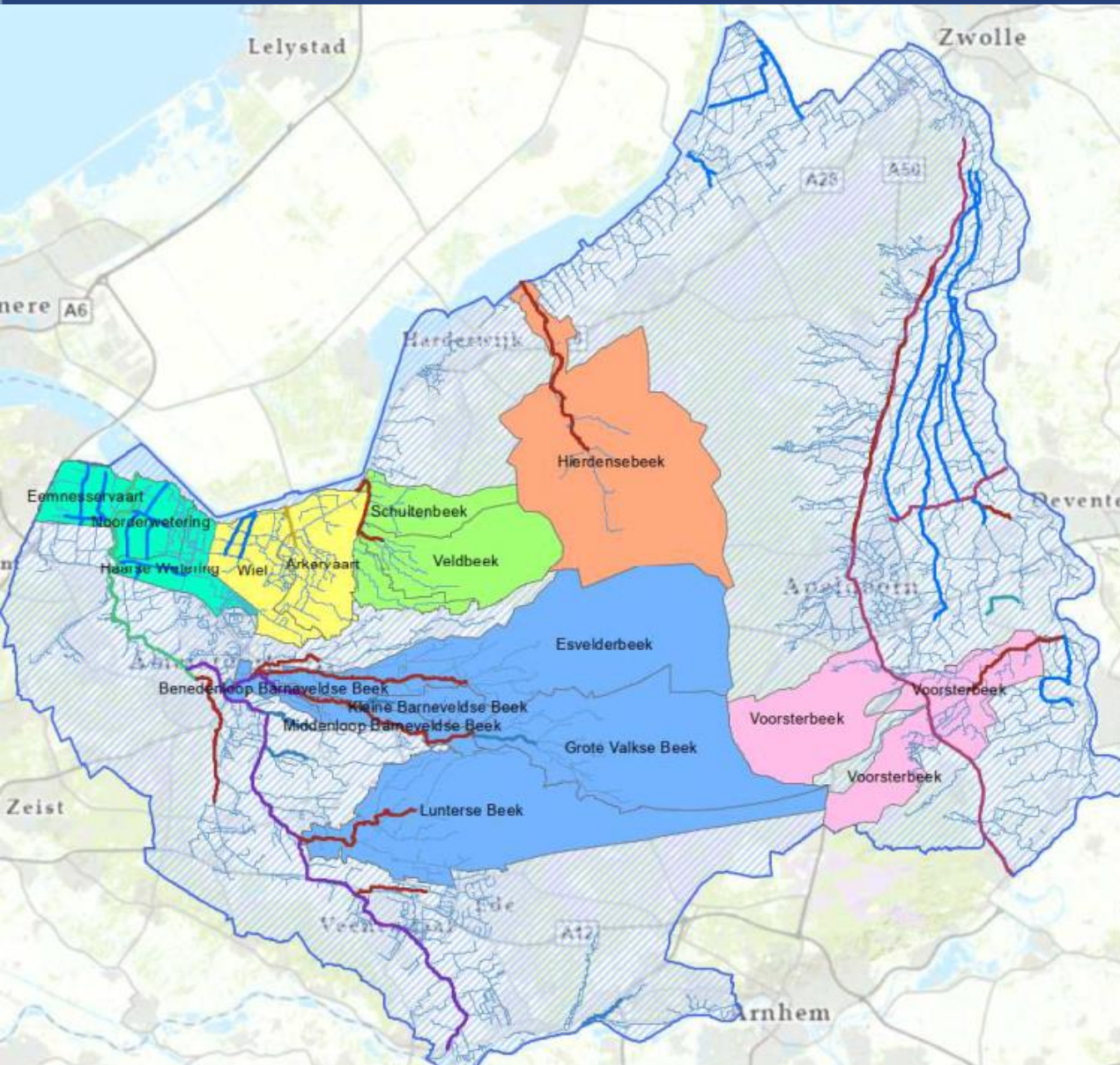
individueel of als
studiegroep samen

combineren met
jaarlijks GRATIS
bodemonsters via

> Nmin op 0-30, 30-60, 60-90cm
en/of

> BijMestMonitor

DAW-Impuls – focusgebieden in GAW

GAW – Gebiedsopgave Agrarisch Water

Waterbeschikbaarheid

> overal een onderwerp
dus hele gebied gearceerd

KRW (waterkwaliteit)

- > en kansen vanuit gebiedsprocessen zoals GEUS

- > in gekleurde gebieden

DAW-Impuls – Gelderse Vallei

Bijlage Detailbegroting deelproject 2

2 deelprojecten want
twee gebieden

Naam deelproject		Boeren Betreft Beeksteden				
Waterschap		Waterschap Vallei en Veluwe				
Maatregelen	Specificatie	Uren / aantal	Tarief / eenheidsprijs	Uitvoerder(s)	Totale kosten	Financiering DAW Impuls
1. Gebiedsproces en versterken samenwerking					1 24.000,00	1 24.000,00
	Gebiedstafels in deelgebied Lunterse/Nedervoudse beek (2 bijeenkomsten per jaar)	6 bijeenkomsten	12.000,00	Collectief Veluwe	12.000,00	
	Gebiedstafels in deelgebied Barneveldse/Valkse beken (2 bijeenkomsten per jaar)	6 bijeenkomsten	12.000,00	Collectief Veluwe	12.000,00	
2. Opstellen projectplan en monitoringsplan per deelgebied					1 20.000,00	1 20.000,00
	Ontwikkeling projectplan voor deelgebied Lunterse/Nedervoudse beek	100 uur	100,00	Collectief Veluwe	10.000,00	
	Ontwikkeling projectplan voor deelgebied Barneveldse/Valkse beken	100 uur	100,00	Collectief Veluwe	10.000,00	
3. Vraaggerichte uitvoering van maatregelen via pilots en veldexperimenten					1 90.000,00	1 90.000,00
	Pilot 1 - Begeleiding voor 3 jaar	90 uur	100,00	LTO Noord	9.000,00	
	Pilot 1 - Kosten uitvoering door loonwerker	3 jaar	7.000,00	Loonwerker(s)	21.000,00	
	Pilot 2 - Begeleiding voor 3 jaar	90 uur	100,00	LTO Noord	9.000,00	
	Pilot 2 - Kosten uitvoering door loonwerker	3 jaar	7.000,00	Loonwerker(s)	21.000,00	
	Pilot 3 - Begeleiding voor 3 jaar	90 uur	100,00	LTO Noord	9.000,00	
	Pilot 3 - Kosten uitvoering door loonwerker	3 jaar	7.000,00	Loonwerker(s)	21.000,00	
4. Effectmeting van uitgevoerde maatregelen					1 60.000,00	1 60.000,00
	Meten en monitoren pilot 1	200 uur	100,00	Louis Bolk, NMI CLM, etc	20.000,00	
	Meten en monitoren pilot 2	200 uur	100,00	Louis Bolk, NMI CLM, etc	20.000,00	
	Meten en monitoren pilot 3	200 uur	100,00	Louis Bolk, NMI CLM, etc	20.000,00	
5. Organiseren van Leertafels • Bodem en Wateradviezen					1 48.000,00	1 48.000,00
	Leertafel Lunterse/Nedervoudse beek (4 thema's x 3 dagdelen, incl experts)	12 dagdelen	2.000,00	LTO Noord en Collectief Veluwe	24.000,00	
	Leertafel Barneveldse/Valkse beken (4 thema's x 3 dagdelen, incl experts)	12 dagdelen	2.000,00	LTO Noord en Collectief Veluwe	24.000,00	
6. Optimalisatie Watersysteem					1 215.500,00	
	Realisatie stuw in A-watgang Nedervoudse Beek	1 stuw A	215.500,00	WSV	215.500,00	
7. Communicatiestrategie					1 20.000,00	1 20.000,00
	Doorontwikkeling website Boer aan het Roer	1 website	15.000,00	LTO Noord	15.000,00	
	Ontwikkeling content voor regionale nieuwsbrieven en social media	50 uur	100,00	LTO Noord	5.000,00	
TOTAAL (incl. 21% BTW)					1 477.500,00	1 262.000,00

studieclubs en
gebiedstafels

3 veldpilots
uitvoeren in
2024-2026

begeleiding
en monitoring

kennis delen

BahR houden!

2x studiegroep + begeleiding BoerenNatuur +
inhuur loonwerkers/Eurofins/Aequator

DAW-Impuls – Gelderse Vallei 2024-2027

boerennatuur

Deltaplan
Agrarisch
Waterbeheer

AEQUATOR
GROEN+RUIMTE
eurofins

MONITORING
PILOTS

veldpilots *
“doen, leren & delen”

GRATIS jaarlijks

- bodemadvies
- Nmin meting
- BijmestMonitor
- tips / factsheets

inzichten delen & uitdragen via
gebiedsbijeenkomsten / leertafels / velddemo's

* veldpilots onderwerpen

- compostthee
- kruidenrijk grasland
- groenbemesters & rustgewassen
- niet-kerende groundbewerking (NKG)
- bemestingsefficiëntie voorjaarsgift

LTO
noord

Deltaplan
Agrarisch
Waterbeheer

